

НОТАРІАЛЬНА ПАЛАТА УКРАЇНИ
КОМІСІЯ З ПИТАНЬ АНАЛІТИЧНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
НОТАРІАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

ІНФОРМАЦІЙНИЙ ЛИСТ №12/2026

**Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо
удосконалення порядку виконання судових рішень, рішень інших органів
та цифровізації окремих етапів виконавчого провадження**

7 квітня 2026 року Верховною Радою України прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення порядку виконання судових рішень, рішень інших органів та цифровізації окремих етапів виконавчого провадження» № 4833-IX (далі -Закон № 4833-IX).

Метою Закону № 4833-IX на стадії законопроекту згідно пояснювальної записки передбачено забезпечення виконання судових рішень і рішень інших органів (посадових осіб) шляхом цифровізації деяких етапів виконавчого провадження, оптимізації його стадій та строків вчинення виконавчих дій.

Зазначений законопроект був включений до Переліку законопроектів, прийняття яких необхідно протягом 2024-2027 років для забезпечення виконання кроків Плану України, схваленого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 18.03.2024 № 244-р, в рамках реалізації інструменту Ukraine Facility.

Нотаріальною палатою України проводився правовий аналіз усіх редакцій на рівні законопроектів та неодноразово подавалися ґрунтовні пропозиції, більшість з яких враховано при прийнятті цього закону.

Законом № 4833-IX внесено зміни до ряду кодексів та інших законів.

Закон	Основний напрям змін
Господарський процесуальний кодекс України	Процесуальні вимоги до заяв та інших документів для виконання судових рішень, зокрема реквізити банківського рахунку або відомості про його відсутність.
Цивільний процесуальний кодекс України	Процесуальні вимоги до заяв та інших документів для виконання судових рішень, зокрема реквізити банківського рахунку або відомості про його відсутність.
Закон України «Про дорожній рух»	Встановлено, що під час здійснення перереєстрації, зняття з обліку транспортного засобу проводиться перевірка щодо наявності/відсутності відомостей про власника транспортного засобу в Єдиному реєстрі боржників у порядку, визначеному Міністерством юстиції України та Міністерством внутрішніх справ України.

	Визначено підстави для відмови у вчиненні реєстраційної дії за наявності запису в Єдиному реєстрі боржників та винятки, коли відмова не застосовується.
Закон України «Про нотаріат»	Зміни щодо підстав для відмови у вчиненні нотаріальної дії при наявності внесених відомостей про особу , яка звернулася за вчиненням нотаріальної дії щодо відчуження або передачі в заставу (іпотеку) належного їй майна, у Єдиному реєстрі боржників. Перевірки нотаріусом цієї інформації, збільшення кількості винятків.
Закон України «Про іпотеку»	Уточнення правового регулювання наступної іпотеки.
Закон України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень»	Використання державним реєстратором під час проведення реєстраційних дій відомостей Єдиного реєстру боржників. Розширено кількість підстав для відмови у державній реєстрації прав та визначено винятки, запроваджено електронну інформаційну взаємодію між Державним реєстром прав та Єдиним реєстром боржників.
Закон України "Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань"	Надання відомостей з Єдиного державного реєстру державним та приватним виконавцям.
Закон України "Про виконавче провадження"	Системні зміни, пов'язані з обмеженням розпорядження нерухомим/рухомим майном за наявності записів про боржника у Єдиному реєстрі боржників, автоматизацією виконавчого провадження, покращення умов для виконання судових рішень, збільшення повноважень виконавців щодо доступу до банківської та професійної таємниці, автоматичної взаємодії реєстрів, окремі питання накладення/зняття арештів, автоматичні функції АСВП, звернення стягнення на грошові кошти в банківських установах, електронні гроші, цінні папери, винятки для звернення стягнень тощо.
Законодавство про банки та платіжні послуги	Інформаційна взаємодія, розкриття банківської та професійної таємниць, та звернення стягнення на майно банків, грошові кошти, електронні гроші, інші цінності.
Депозитарна система та ринки капіталу	Удосконалення механізмів виконання судових рішень щодо цінних паперів.
Закону України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування"	Щодо використання даних Єдиного реєстру боржників при виплаті аліментів.

1. Щодо набрання чинності.

Пунктом 1 Прикінцевих положень Закону № 4833-IX передбачено **набрання чинності ним через шість місяців з дня його опублікування (прим.: дата публікації - 23 квітня 2026 року, Голос України, №78) –з 23 жовтня 2026 року**, крім:

-пунктів 1,2 підпункту 1 пункту 4, пунктів 6, 9, підпунктів 1, 5, 6, 8, 11, 13, 15-18,19 (щодо доповнення розділу XIII "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про виконавче провадження" пунктами 10-11, 10-12, 10-14) пункту 10, пункту 12 розділу I цього Закону, пунктів 2,3 цього розділу, **які набирають чинності з дня, наступного за днем опублікування цього Закону (з 24 квітня 2026 року);**

-підпункту 19 (щодо доповнення розділу XIII "Прикінцеві та перехідні положення" Закону України "Про виконавче провадження" пунктом 10-13) пункту 10 розділу I цього Закону, **який набирає чинності через один місяць з дня опублікування цього Закону (з 23 травня 2026 року).**

2. Зміни до Закону України "Про нотаріат".

2.1. Внесено зміни до частини 5 статті 38 Закону України "Про нотаріат" щодо звільнення від консульського збору за вчинення окремих нотаріальних дій.

Зокрема, передбачено, що за вчинення нотаріальних дій **за кордоном** за зверненням осіб щодо засвідчення вірності перекладу з іноземної мови на українську мову медичних документів, необхідних для направлення на проведення оцінювання повсякденного функціонування особи, а також документів, пов'язаних з лікуванням за кордоном осіб із складових сил безпеки та сил оборони, постраждалих у зв'язку із збройною агресією Російської Федерації проти України, та/або засвідчення справжності підпису перекладача на перекладі таких документів з **іноземної мови на українську мову консульський збір не справляється**".

2.2. Внесено зміни до статті 49 Закону України «Про нотаріат» **щодо підстав для відмови у вчиненні нотаріальних дій**

Норми до змін	Норми зі змінами
Стаття 49. Відмова у вчиненні нотаріальних дій	Стаття 49. Відмова у вчиненні нотаріальних дій
8⁻¹) особа, яка звернулася з проханням про вчинення нотаріальної дії щодо відчуження належного їй майна, внесена до Єдиного реєстру боржників. Внесення до Єдиного реєстру боржників державного або комунального підприємства не є підставою для відмови у посвідченні договору купівлі-продажу, укладеного у процесі приватизації єдиного майнового комплексу державного або комунального підприємства. Внесення до Єдиного реєстру боржників державного підприємства не є підставою для відмови у посвідченні договору купівлі-продажу, укладеного у процедурі припинення державного підприємства, відповідно до <u>Закону України</u> "Про особливості припинення державних підприємств за рішенням Фонду державного майна України"; Відсутній	8⁻¹) відомості про особу, яка звернулася за вчиненням нотаріальної дії щодо відчуження або передачі в заставу (іпотеку) належного їй майна, внесені до Єдиного реєстру боржників. Внесення до Єдиного реєстру боржників державного або комунального підприємства не є підставою для відмови у посвідченні договору купівлі-продажу, укладеного у процесі приватизації єдиного майнового комплексу державного або комунального підприємства. Внесення до Єдиного реєстру боржників державного підприємства не є підставою для відмови у посвідченні договору купівлі-продажу, укладеного у процедурі припинення державного підприємства, відповідно до <u>Закону України</u> "Про особливості припинення державних підприємств за рішенням Фонду державного майна України"; Внесення до Єдиного реєстру боржників Фонду гарантування вкладів фізичних осіб не є підставою для відмови у посвідченні договору купівлі-продажу, що укладається у процесі реалізації Фондом гарантування вкладів фізичних осіб майна, набутого у власність у результаті відшкодування шкоди (збитків) за його вимогами,

	передбаченими <u>частиною п'ятою</u> статті 52 Закону України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб", для задоволення вимог кредиторів неплатоспроможного банку або банку, щодо якого прийнято рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку. <i>{Пункт 8¹ частини першої статті 49 доповнено новим абзацом згідно із Законом № 4833-IX від 07.04.2026}</i> Наявність відомостей про особу, яка звернулася за вчиненням нотаріальної дії щодо відчуження або передачі в заставу (іпотеку) належного їй майна, в Єдиному реєстрі боржників не є підставою для відмови у вчиненні такої нотаріальної дії також у інших випадках, передбачених <u>статтею 9</u> Закону України "Про виконавче провадження"; <i>{Пункт 8¹ частини першої статті 49 доповнено новим абзацом згідно із Законом № 4833-IX від 07.04.2026}</i>
--	--

Змінами передбачається, що підставою для відмови у вчиненні нотаріальної дії є те, що **відомості про особу**, яка звернулася за вчиненням нотаріальної дії щодо відчуження **або передачі в заставу (іпотеку)** належного їй майна, внесені до Єдиного реєстру боржників.

«Відчуження» доповнено також **«передачею в заставу (іпотеку)»**.

Підстава для відмови стосується **нерухомого та рухомого майна**.

Оновлено **перелік ВИНЯТКІВ щодо відмови з цієї підстави**. Відтак, такими винятками є:

-внесення до Єдиного реєстру боржників державного або комунального підприємства не є підставою для відмови у посвідченні договору купівлі-продажу, укладеного у процесі приватизації єдиного майнового комплексу державного або комунального підприємства;

-внесення до Єдиного реєстру боржників державного підприємства не є підставою для відмови у посвідченні договору купівлі-продажу, укладеного у процедурі припинення державного підприємства, відповідно до Закону України "Про особливості припинення державних підприємств за рішенням Фонду державного майна України";

-внесення до Єдиного реєстру боржників Фонду гарантування вкладів фізичних осіб не є підставою для відмови у посвідченні договору купівлі-продажу, що укладається у процесі реалізації Фондом гарантування вкладів фізичних осіб майна, набутого у власність у результаті відшкодування шкоди (збитків) за його вимогами, передбаченими частиною п'ятою статті 52 Закону України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб", для задоволення вимог кредиторів неплатоспроможного банку або банку, щодо якого прийнято рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку;

-наявність відомостей про особу, яка звернулася за вчиненням нотаріальної дії щодо відчуження або передачі в заставу (іпотеку) належного їй майна, в Єдиному реєстрі боржників не є підставою для відмови у вчиненні такої нотаріальної дії також у інших випадках, передбачених статтею 9 Закону України "Про виконавче провадження";

-виняток, передбачений частиною першою розділу V Прикінцевих положень Закону України «Про нотаріат».

Частиною третьою статті 9 Закону України «Про виконавче провадження» передбачено, що державні органи, органи місцевого самоврядування, **нотаріуси**, інші суб'єкти при здійсненні ними владних управлінських функцій відповідно до законодавства, у тому числі на виконання делегованих повноважень, а також інвестиційні фірми у **разі звернення особи за вчиненням дії щодо відчуження та/або застави майна, що належить боржнику, відомості про якого внесені до Єдиного реєстру боржників**, зобов'язані відмовити такій особі у вчиненні дії щодо такого майна, що належить боржнику, **крім випадків, передбачених законом, та не пізніше наступного робочого дня повідомити** про це зазначений у Єдиному реєстрі боржників орган державної виконавчої служби або приватного виконавця з наданням відомостей про майно, щодо якого звернулася така особа.

У вчиненні дії щодо майна, що належить боржнику, відомості про якого внесені до Єдиного реєстру боржників, НЕ відмовляється у разі:

1) якщо таке майно реалізовано (передано стягувачу) в порядку, передбаченому статтею 61 цього Закону (**реалізація майна, на яке звернено стягнення**);

2) безоплатної передачі конфіскованого за рішенням суду майна;

3) вчинення правочину, що передбачає набуття права власності на майно іпотекодержателем, заставодержателем або третьою особою за правочином, що укладається іпотекодержателем/заставодержателем у зв'язку із зверненням стягнення на предмет обтяження, за умови що відомості про іпотекодавця/заставодавця внесені до Єдиного реєстру боржників після державної реєстрації іпотеки/застави;

4) відчуження Фондом гарантування вкладів фізичних осіб відповідно до процедур, передбачених Законом України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб", майна, яке набуто у власність у результаті відшкодування шкоди (збитків) за вимогами Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, передбаченими частиною п'ятою статті 52 Закону України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб", для задоволення вимог кредиторів неплатоспроможного банку або банку, щодо якого прийнято рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку.

2.3. Внесено зміни до статті 55 Закону України «Про нотаріат» щодо правил посвідчення договорів про відчуження та заставу майна.

Норми до змін	Норми зі змінами
При посвідченні договорів про відчуження або заставу житлового будинку, квартири, дачі, садового будинку, гаража, земельної ділянки, іншого нерухомого майна, об'єкта незавершеного будівництва, майбутнього об'єкта нерухомості, транспортних засобів перевіряється відсутність будь-якої заборони відчуження або арешту майна.	Договори про відчуження або заставу (іпотеку) нерухомого майна, об'єкта незавершеного будівництва, майбутнього об'єкта нерухомості, транспортного засобу посвідчуються за відсутності заборони відчуження та/або арешту відповідного майна, а також за відсутності відомостей про особу власника відповідного майна в Єдиному реєстрі боржників, крім випадків, передбачених законом. <i>{Частина третя статті 55 в редакції Закону № 4833-IX від 07.04.2026}</i>

3. Внесено зміни до Закону України "Про банки і банківську діяльність" в частині уточнення правил накладення та зняття арештів на майно банку (крім коштів, що знаходяться на кореспондентських рахунках банку), арештів на кошти (у тому числі електронні гроші) та інші цінності юридичних або фізичних осіб, що знаходяться в банку, строків та процедури, зупинення видаткових операцій, доступ до банківської інформації виконавців.

4. Внесено зміни до Закону України «Про іпотеку» щодо уточнення правового регулювання наступної іпотеки.

Норми до змін	Норми зі змінами
Предмет іпотеки може бути переданий в наступну іпотеку за згодою попередніх іпотекодержателів, якщо інше не встановлено попереднім іпотечним договором або цим Законом. Попередня іпотека має вищий пріоритет над наступними іпотеками. Наступна іпотека, предметом якої є декілька об'єктів, що належать різним особам і є предметом попередньої іпотеки, допускається за згодою власників (власників спеціального майнового права) усіх об'єктів нерухомого майна, об'єктів незавершеного будівництва, майбутніх об'єктів нерухомості, переданих у спільну іпотеку.	Предмет іпотеки може бути переданий в наступну іпотеку за згодою попередніх іпотекодержателів, якщо інше не встановлено попереднім іпотечним договором, цим Законом або <u>Законом України "Про виконавче провадження"</u> . Попередня іпотека має вищий пріоритет над наступними іпотеками. Наступна іпотека, предметом якої є декілька об'єктів, що належать різним особам і є предметом попередньої іпотеки, допускається за згодою власників (власників спеціального майнового права) усіх об'єктів нерухомого майна, об'єктів незавершеного будівництва, майбутніх об'єктів нерухомості, переданих у спільну іпотеку.

5. Внесено зміни до Закону України «Про депозитарну систему» про обов'язок депозитарної установи у разі відкриття або закриття рахунку в цінних паперах депонента провести перевірку щодо наявності чи відсутності відомостей про таку особу в Єдиному реєстрі боржників, повідомляти про факти наявності зазначений у Єдиному реєстрі боржників орган державної виконавчої служби або приватного виконавця, накладення та зняття арештів на цінні папери або іншого обмеження прав на цінні папери конкретного власника.

6. Внесено зміни до Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень».

Норми до змін	Норми зі змінами
Стаття 10. Державний реєстратор	Стаття 10. Державний реєстратор
3. Державний реєстратор:	3. Державний реєстратор:
4) під час проведення реєстраційних дій обов'язково використовує відомості Державного земельного кадастру та Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва, а також відомості інших реєстрів (кадастрів), автоматизованих інформаційних систем, держателем (розпорядником, володільцем, адміністратором) яких є державні органи, шляхом безпосереднього доступу до них чи у порядку інформаційної взаємодії з Державним реєстром прав, у тому числі відомості, що містять персональні дані особи. Отримані відомості долучаються до відповідної заяви, зареєстрованої у Державному реєстрі прав. Перелік державних електронних інформаційних ресурсів, які використовуються для проведення реєстраційних дій, визначається Кабінетом Міністрів України	4) під час проведення реєстраційних дій обов'язково використовує відомості Державного земельного кадастру, Єдиного реєстру боржників та Єдиної державної електронної системи у сфері будівництва, а також відомості інших реєстрів (кадастрів), автоматизованих інформаційних систем, держателем (розпорядником, володільцем, адміністратором) яких є державні органи, шляхом безпосереднього доступу до них чи у порядку інформаційної взаємодії з Державним реєстром прав, у тому числі відомості, що містять персональні дані особи. Отримані відомості долучаються до відповідної заяви, зареєстрованої у Державному реєстрі прав. Перелік державних електронних інформаційних ресурсів, які використовуються для проведення реєстраційних дій, визначається Кабінетом Міністрів України

в Порядку державної реєстрації прав на нерухоме майно та їх обтяжень;	в Порядку державної реєстрації прав на нерухоме майно та їх обтяжень. <i>{Абзац перший пункту 4 частини третьої статті 10 із змінами, внесеними згідно із Законом № 4833-IX від 07.04.2026}</i> Електронна інформаційна взаємодія між Державним реєстром прав та Єдиним реєстром боржників здійснюється в порядку, визначеному Міністерством юстиції України; <i>{Пункт 4 частини третьої статті 10 доповнено новим абзацом згідно із Законом № 4833-IX від 07.04.2026}</i>
Стаття 24. Відмова в державній реєстрації прав	Стаття 24. Відмова в державній реєстрації прав
1. Підстави для відмови в державній реєстрації прав:	1. Підстави для відмови в державній реєстрації прав:
12) заявник звернувся із заявою про державну реєстрацію права власності щодо майна, що відповідно до поданих для такої реєстрації документів відчужено особою, яка на момент проведення такої реєстрації внесена до Єдиного реєстру боржників, у тому числі за виконавчими провадженнями про стягнення аліментів за наявності заборгованості з відповідних платежів понад три місяці;	12) заяву про державну реєстрацію права власності або спеціального майнового права подано щодо нерухомого майна, об'єкта незавершеного будівництва, майбутнього об'єкта нерухомості, що відповідно до поданих для такої реєстрації документів відчужено власником такого майна чи власником спеціального майнового права на таке майно, відомості про якого внесено до Єдиного реєстру боржників
Відсутній	12¹) заяву про державну реєстрацію іпотеки подано щодо нерухомого майна, об'єкта незавершеного будівництва, майбутнього об'єкта нерухомості, власником якого або власником спеціального майнового права на яке є особа, відомості про яку внесено до Єдиного реєстру боржників
Відсутній	6. Відмова в державній реєстрації прав з підстави, зазначеної у пункті 12 частини першої цієї статті, не застосовується у разі: 1) державної реєстрації права власності або спеціального майнового права на нерухоме майно, об'єкт незавершеного будівництва, майбутній об'єкт нерухомості іпотекодержателем - фінансовою установою або покупцем (якщо стягнення на предмет іпотеки звернено шляхом його продажу іпотекодержателем третій особі) у порядку, визначеному статтями 33-38 Закону України "Про іпотеку", за умови що відомості про особу іпотекодавця

	внесено до Єдиного реєстру боржників після державної реєстрації іпотеки; 2) звернення заявника із заявою про державну реєстрацію права власності щодо майна, яке набуто у власність Фондом гарантування вкладів фізичних осіб у результаті відшкодування шкоди (збитків) за вимогами Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, передбаченими <u>частиною п'ятою статті 52 Закону України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб"</u>, та відчужено ним відповідно до процедур, передбачених Законом України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб".
--	--

7. Внесено зміни до Закону України "Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань" щодо отримання відомостей виконавцями з ЄДР.

Норми до змін	Норми зі змінами
Стаття 11. Надання відомостей з Єдиного державного реєстру	Стаття 11. Надання відомостей з Єдиного державного реєстру
7. Державні органи, у тому числі суди, органи Національної поліції, органи прокуратури, органи Служби безпеки України, органи Бюро економічної безпеки України, а також органи місцевого самоврядування та їх посадові особи безоплатно отримують відомості з Єдиного державного реєстру з метою здійснення ними повноважень, визначених законом, виключно в електронній формі через портал електронних сервісів у порядку, визначеному Міністерством юстиції України в Порядку надання відомостей з Єдиного державного реєстру, крім випадків, передбачених цим Законом.	7. Державні органи, у тому числі суди, органи Національної поліції, органи прокуратури, органи Служби безпеки України, органи Бюро економічної безпеки України, державні та приватні виконавці , а також органи місцевого самоврядування та їх посадові особи безоплатно отримують відомості з Єдиного державного реєстру з метою здійснення ними повноважень, визначених законом, виключно в електронній формі через портал електронних сервісів у порядку, визначеному Міністерством юстиції України в Порядку надання відомостей з Єдиного державного реєстру, крім випадків, передбачених цим Законом. <i>{Абзац перший частини сьомої статті 11 із змінами, внесеними згідно із Законами № 1774-VIII від 06.12.2016, № 1150-IX від 28.01.2021, № 4833-IX від 07.04.2026}</i>

8. Внесено зміни до Закону України "Про виконавче провадження".

Зміни стосуються уточнення вимог до виконавчого документа, його відомостей, оформлення у паперовій та електронній формі, зміни щодо АСВП (Автоматизованої системи виконавчого провадження), накладення та зняття арешту на кошти та інші цінності боржника, отримання інформації від банків та фінансових установ, небанківських надавачів платіжних послуг, емітентів електронних грошей щодо боржника, місця виконавчого провадження, поновлення виконавчого провадження, наслідків погашення заборгованості за виконавчим провадженням (*під час примусового виконання рішень, сума стягнення за якими не перевищує 10 розмірів МЗП, передбачено автоматичне формування АСВП повідомлення про погашення*

заборгованості за виконавчим провадженням, що є підставою для виключення відомостей про боржника з Єдиного реєстру боржників та зняття арешту з коштів/електронних грошей боржника, а також цінних паперів, що існують в електронній формі, у порядку, визначеному Мін'юстом), порядку звернення стягнення на кошти та інше майно боржника, перелік винятків для накладення арешту, арешту і вилучення майна (коштів/електронних грошей) боржника, правила виконання рішення про забезпечення позову шляхом накладення арешту на майно (кошти/електронні гроші) боржника, внесення до Єдиного реєстру боржників відомостей про боржника зі сплати аліментів у разі несплати заборгованості протягом 3 місяців тощо.

Норми до змін	Основні норми зі змінами
Стаття 9. Єдиний реєстр боржників	Стаття 9. Єдиний реєстр боржників
1. Єдиний реєстр боржників - це систематизована база даних про боржників, що є складовою автоматизованої системи виконавчого провадження та ведеться з метою оприлюднення в режимі реального часу інформації про невиконані майнові зобов'язання боржників та запобігання відчуженню боржниками майна. Відомості про боржників, включені до Єдиного реєстру боржників, є відкритими та розміщуються на офіційному веб-сайті Міністерства юстиції України.	1. Єдиний реєстр боржників - це систематизована база даних про боржників, що є складовою автоматизованої системи виконавчого провадження та ведеться з метою оприлюднення в режимі реального часу інформації про невиконані зобов'язання боржників та запобігання відчуженню боржниками майна. Відомості про боржників, що містяться в Єдиному реєстрі боржників, передбачені частиною шостою цієї статті, є відкритими та розміщуються на офіційному веб-сайті Міністерства юстиції України. Пошук інформації в Єдиному реєстрі боржників здійснюється через офіційний веб-сайт Міністерства юстиції України за критеріями пошуку та в порядку, визначеними Міністерством юстиції України.
2. Реєстрація боржника в Єдиному реєстрі боржників не звільняє його від виконання рішення.	2. Наявність відомостей про боржника в Єдиному реєстрі боржників не звільняє його від виконання рішення.
3. Державні органи, органи місцевого самоврядування, нотаріуси, інші суб'єкти при здійсненні ними владних управлінських функцій відповідно до законодавства, у тому числі на виконання делегованих повноважень, у разі звернення особи за вчиненням певної дії щодо майна, що належить боржнику, який внесений до Єдиного реєстру боржників, зобов'язані не пізніше наступного робочого дня повідомити про це зазначений у Єдиному реєстрі боржників орган державної виконавчої служби або приватного виконавця із зазначенням відомостей про майно, щодо якого звернулася така особа.	3. Державні органи, органи місцевого самоврядування, нотаріуси, інші суб'єкти при здійсненні ними владних управлінських функцій відповідно до законодавства, у тому числі на виконання делегованих повноважень, а також інвестиційні фірми у разі звернення особи за вчиненням дії щодо відчуження та/або застави майна, що належить боржнику, відомості про якого внесені до Єдиного реєстру боржників, зобов'язані відмовити такій особі у вчиненні дії щодо такого майна, що належить боржнику, крім випадків, передбачених законом, та не пізніше наступного робочого дня повідомити

Банки, небанківські надавачі платіжних послуг, емітенти електронних грошей у разі відкриття або закриття рахунку/електронного гаманця фізичній або юридичній особі, внесеній до Єдиного реєстру боржників, у тому числі через відокремлені підрозділи банку, небанківських надавачів платіжних послуг, емітентів електронних грошей, зобов'язані у день відкриття або закриття рахунку/електронного гаманця повідомити про це зазначений у Єдиному реєстрі боржників орган державної виконавчої служби або приватного виконавця. Порядок надання такої інформації та форма повідомлення встановлюються Національним банком України за погодженням із Міністерством юстиції України.

Виконавець не пізніше наступного робочого дня з дня отримання повідомлення зобов'язаний прийняти рішення про накладення арешту на майно та/або на кошти/електронні гроші, що знаходяться на рахунках/електронних гаманцях боржника в банках, небанківських надавачах платіжних послуг, емітентах електронних грошей, у порядку, визначеному статтею 56 цього Закону, крім випадку, коли на таке майно арешт уже накладено з тих самих підстав.

про це зазначений у Єдиному реєстрі боржників орган державної виконавчої служби або приватного виконавця з наданням відомостей про майно, щодо якого звернулася така особа.

У вчиненні дії щодо майна, що належить боржнику, відомості про якого внесені до Єдиного реєстру боржників, не відмовляється у разі:

1) якщо таке майно реалізовано (передано стягувачу) в порядку, передбаченому статтею 61 цього Закону;

2) безоплатної передачі конфіскованого за рішенням суду майна;

3) вчинення правочину, що передбачає набуття права власності на майно іпотекодержателем, заставодержателем або третьою особою за правочином, що укладається

іпотекодержателем/заставодержателем у зв'язку із зверненням стягнення на предмет обтяження, за умови що відомості

про іпотекодавця/заставодавця внесені до Єдиного реєстру боржників після державної реєстрації іпотеки/застави;

4) відчуження Фондом гарантування вкладів фізичних осіб відповідно до процедур, передбачених Законом України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб", майна, яке набуто у власність у результаті відшкодування шкоди (збитків) за вимогами Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, передбаченими частиною п'ятою статті 52 Закону України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб", для задоволення вимог кредиторів неплатоспроможного банку або банку, щодо якого прийнято рішення про відкликання банківської ліцензії та ліквідацію банку.

Перевірка щодо наявності/відсутності відомостей про власника майна в Єдиному реєстрі боржників здійснюється шляхом взаємодії Єдиного реєстру боржників із державними електронними базами даних та реєстрами в порядку, визначеному Міністерством юстиції України спільно з державними органами, що є їх держателями.

	Перевірка щодо наявності/відсутності відомостей про власника майна в Єдиному реєстрі боржників органами, що є держателями баз даних та реєстрів не в автоматизованому вигляді, та їх посадовими особами, а також <u>нотаріусами</u>, інвестиційними фірмами, депозитарними установами та іншими суб'єктами при здійсненні ними владних управлінських функцій відповідно до законодавства, у тому числі на виконання делегованих повноважень, здійснюється <u>на офіційному веб-сайті Міністерства юстиції України шляхом пошуку та формування довідки в Єдиному реєстрі боржників.</u> Укладення правочину щодо майна боржника у разі наявності відомостей про такого боржника в Єдиному реєстрі боржників, що призвів до неможливості задовольнити вимоги стягувача за рахунок майна, <u>є підставою для визнання такого правочину недійсним, крім випадків</u> продажу майна, що входить до складу єдиного майнового комплексу державного або комунального підприємства, внесеного до Єдиного реєстру боржників, у процесі його приватизації, а також випадків, передбачених пунктами 1-3 цієї частини.
4. Укладення протягом строку, зазначеного в <u>частині третій</u> цієї статті, правочину щодо майна боржника, який призвів до неможливості задовольнити вимоги стягувача за рахунок такого майна, є підставою для визнання такого правочину недійсним, крім випадків продажу у процесі приватизації майна, яке входить до складу єдиного майнового комплексу державного або комунального підприємства, внесеного до Єдиного реєстру боржників.	4. Банки, інші фінансові установи, небанківські надавачі платіжних послуг, емітенти електронних грошей у разі відкриття або закриття рахунку/електронного гаманця фізичній або юридичній особі, відомості про яку внесено до Єдиного реєстру боржників, у тому числі через відокремлені підрозділи банку, інших фінансових установ, небанківських надавачів платіжних послуг, емітентів електронних грошей, зобов'язані у день відкриття або закриття рахунку/електронного гаманця повідомити про це зазначений у Єдиному реєстрі боржників орган державної виконавчої служби або приватного виконавця. Порядок надання такої інформації та форма повідомлення встановлюються

	Національним банком України за погодженням із Міністерством юстиції України. Депозитарні установи у разі відкриття або закриття рахунку у цінних паперах фізичній або юридичній особі, відомості про яку внесено до Єдиного реєстру боржників, зобов'язані у день відкриття або закриття рахунку повідомити про це зазначений у Єдиному реєстрі боржників орган державної виконавчої служби або приватного виконавця. Порядок надання такої інформації та форма повідомлення встановлюються Національною комісією з цінних паперів та фондового ринку за погодженням із Міністерством юстиції України. Виконавець не пізніше наступного робочого дня після отримання повідомлення зобов'язаний прийняти рішення про накладення арешту на майно та/або кошти/електронні гроші, що знаходяться на рахунках/електронних гаманцях боржника в банках, інших фінансових установах, небанківських надавачах платіжних послуг, емітентах електронних грошей, у порядку, визначеному статтею 56 цього Закону, крім випадків, передбачених цим Законом, або якщо на таке майно уже накладено арешт з тих самих підстав.
5. Відомості про боржника вносяться до Єдиного реєстру боржників (крім відомостей щодо боржників, якими є державні органи, органи місцевого самоврядування, а також боржників, які не мають заборгованості за виконавчим документом про стягнення періодичних платежів більше трьох місяців, та боржників за рішенням немайнового характеру) одночасно з винесенням постанови про відкриття виконавчого провадження. Відомості про боржника за рішенням про встановлення побачення з дитиною та про усунення перешкод у побаченні з дитиною вносяться до Єдиного реєстру боржників одночасно з винесенням постанови про накладення штрафу на боржника.	5. Відомості про боржника вносяться до Єдиного реєстру боржників одночасно з винесенням постанови про: 1) відкриття виконавчого провадження; 2) поновлення виконавчого провадження відповідно до статті 37¹ цього Закону у разі повернення виконавчого документа стягувачу на підставі пунктів 1, 3, 11 частини першої статті 37 цього Закону; 3) відновлення виконавчого провадження; 4) скасування постанов або інших документів, що були підставою для виключення відомостей з Єдиного реєстру боржників; 5) накладення на боржника штрафу за рішенням немайнового характеру;

	б) внесення відомостей про боржника до Єдиного реєстру боржників за рішенням про стягнення періодичних платежів (аліментів). Не підлягають внесенню до Єдиного реєстру боржників відомості про боржників: якими є державні органи, органи місцевого самоврядування; якими є банки за рішеннями про конфіскацію (передачу) майна (коштів), що перебуває у них на зберіганні, системно важливі банки, що мають заборгованість за виконавчим документом про стягнення коштів у сумі, що не перевищує 50 мільйонів гривень, та банки, не визначені Національним банком України як системно важливі, що мають заборгованість за виконавчим документом про стягнення коштів у сумі, що не перевищує 20 мільйонів гривень. Положення цього абзацу не застосовується у разі, якщо таку заборгованість не стягнуто протягом двох місяців з дня відкриття виконавчого провадження; які мають заборгованість за виконавчим документом про стягнення періодичних платежів (аліментів) у сукупному розмірі, що є меншим за суму платежів за три місяці; за рішенням немайнового характеру, за яким виконавцем не винесено постанови про накладення штрафу.
6. Єдиний реєстр боржників містить такі відомості: 1) прізвище, ім'я, по батькові (за наявності), дата народження боржника - фізичної особи або найменування, ідентифікаційний код юридичної особи у Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань боржника - юридичної особи; 2) найменування органу або прізвище, ім'я, по батькові та посада посадової особи, яка видала виконавчий документ; 3) найменування органу державної виконавчої служби або прізвище, ім'я, по батькові приватного виконавця, номер	6. Єдиний реєстр боржників містить такі відомості: 1) прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності), дата народження боржника - фізичної особи або найменування, ідентифікаційний код юридичної особи в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань боржника - юридичної особи; 2) найменування органу або прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності) та посада посадової особи, яка видала виконавчий документ; 3) найменування органу державної виконавчої служби або прізвище, власне ім'я, по батькові (за наявності)

засобу зв'язку та адреса електронної пошти виконавця; 4) номер виконавчого провадження; 5) категорія стягнення (аліменти, штраф тощо).	приватного виконавця, номер засобу зв'язку та адреса електронної пошти виконавця; 4) реквізити банківського рахунку органу державної виконавчої служби (приватного виконавця) для сплати заборгованості за виконавчим провадженням; 5) номер виконавчого провадження; 6) категорія стягнення (аліменти, штраф тощо).
7. Відомості про боржника виключаються з Єдиного реєстру боржників одночасно з винесенням постанови про закінчення виконавчого провадження, повернення виконавчого документа стягувачу на підставі <u>пунктів 1, 3, 11</u> частини першої статті 37 цього Закону або постанови, передбаченої <u>частиною четвертою</u> статті 40 цього Закону, чи в день встановлення виконавцем факту відсутності заборгованості за виконавчими документами про стягнення періодичних платежів.	7. Відомості про боржника виключаються з Єдиного реєстру боржників одночасно з: 1) винесенням постанови про повернення виконавчого документа стягувачу на підставі пунктів 1, 3, 11 частини першої статті 37 цього Закону; 2) винесенням постанови про закінчення виконавчого провадження; 3) винесенням постанови про скасування заходів примусового виконання за виконавчим документом про стягнення періодичних платежів у день встановлення факту відсутності заборгованості; 4) формуванням повідомлення відповідно до статті 39⁻¹ цього Закону; 5) винесенням постанови, передбаченої <u>частиною четвертою</u> статті 40 цього Закону; 6) винесенням постанови про скасування постанов, що мали наслідком внесення відомостей про боржника до Єдиного реєстру боржників.
Відсутній	8. Відомості про боржника виключаються з Єдиного реєстру боржників також на підставі судового рішення, яке набрало законної сили. Державний або приватний виконавець виносить постанову про виключення відомостей про боржника з Єдиного реєстру боржників <u>не пізніше наступного робочого дня</u> з дня отримання відповідного судового рішення, яке набрало законної сили";
Стаття 61. Реалізація майна, на яке звернено стягнення	Стаття 61. Реалізація майна, на яке звернено стягнення
1. Реалізація арештованого майна (крім майна, вилученого з цивільного обороту, обмежено оборотоздатного майна та	1. Реалізація арештованого майна (крім майна, вилученого з цивільного обороту, обмежено оборотоздатного майна та

майна, зазначеного у <u>частині восьмій статті 56 цього Закону</u>) здійснюється шляхом проведення електронних аукціонів або за фіксованою ціною. Реалізація за фіксованою ціною застосовується щодо майна, оціночна вартість якого не перевищує 30 мінімальних розмірів заробітної плати. Реалізація за фіксованою ціною не застосовується до нерухомого майна, об'єктів незавершеного будівництва, майбутніх об'єктів нерухомості, транспортних засобів, повітряних, морських та річкових суден незалежно від вартості такого майна. Відсутній	майна, зазначеного у <u>частині восьмій статті 56 цього Закону</u>) здійснюється шляхом проведення електронних аукціонів або за фіксованою ціною. Реалізація за фіксованою ціною застосовується щодо майна, оціночна вартість якого не перевищує 30 мінімальних розмірів заробітної плати. Реалізація за фіксованою ціною не застосовується до нерухомого майна, об'єктів незавершеного будівництва, майбутніх об'єктів нерухомості, транспортних засобів, повітряних, морських та річкових суден незалежно від вартості такого майна. <u>Під час примусової реалізації майна боржника орган державної виконавчої служби, приватний виконавець не є продавцем такого майна, а виступає замовником електронного аукціону або аукціону за фіксованою ціною.</u> <i>{Частину першу статті 61 доповнено новим абзацом згідно із Законом № 4833-ІХ від 07.04.2026}</i>
5. Не реалізоване на електронних торгах нерухоме майно, об'єкт незавершеного будівництва, майбутній об'єкт нерухомості виставляються на повторні електронні торги за ціною, що становить 85 відсотків, а рухоме майно - 75 відсотків його вартості, визначеної в порядку, встановленому <u>статтею 57</u> цього Закону. У разі повторної нереалізації майна нерухоме майно виставляється на третій електронний аукціон за ціною, що становить 70 відсотків, а рухоме майно - 50 відсотків його вартості, визначеної в порядку, встановленому <u>статтею 57</u> цього Закону. Нереалізоване майно, конфісковане за рішенням суду, виставляється на повторний електронний аукціон за ціною не меншою, ніж сума загальнодержавних податків і зборів, що відповідно до <u>Податкового кодексу України</u> підлягають сплаті при операціях з реалізації такого майна.	5. Не реалізоване на електронних торгах нерухоме майно, об'єкт незавершеного будівництва, майбутній об'єкт нерухомості виставляються на повторні електронні торги за ціною, що становить 85 відсотків, а рухоме майно - 75 відсотків його вартості, визначеної в порядку, встановленому <u>статтею 57</u> цього Закону. У разі повторної нереалізації майна нерухоме майно виставляється на третій електронний аукціон за ціною, що становить 70 відсотків, а рухоме майно - 50 відсотків його вартості, визначеної в порядку, встановленому <u>статтею 57</u> цього Закону. Нереалізоване майно, конфісковане за рішенням суду, виставляється на повторний електронний аукціон за ціною, не меншою ніж сума загальнодержавних податків і зборів, що відповідно до <u>Податкового кодексу України</u> підлягають сплаті при здійсненні операцій з реалізації такого майна, та витрат виконавчого провадження. <i>{Абзац третій частини п'ятої статті 61 в редакції Закону № 4833-ІХ від 07.04.2026}</i> Нереалізоване майно, що перебуває в заставі (іпотеці), звернення стягнення

У разі надання стягувачем згоди (у разі реалізації заставленого майна/предмета іпотеки надання стягувачем та заставодержателем/іпотекодержателем згоди) третій електронний аукціон (крім електронного аукціону з продажу конфіскованого за рішенням суду майна) здійснюється у спосіб продажу майна з можливістю зниження початкової ціни, але не нижче 60 відсотків його вартості, визначеної в порядку, встановленому статтею 57 цього Закону, для нерухомого майна та 30 відсотків - для рухомого майна та з подальшою можливістю додаткового подання цінових пропозицій.	на яке здійснюється відповідно до <u>пункту 2</u> частини першої статті 51 цього Закону, виставляється на повторний електронний аукціон за ціною, не меншою ніж сума заборгованості боржника перед заставодержателем, авансового внеску стягувача на організацію та проведення виконавчих дій, витрат виконавчого провадження. <i>{Частина п'яту статті 61 доповнено новим абзацом згідно із Законом № 4833-ІХ від 07.04.2026}</i> У разі надання стягувачем згоди (у разі реалізації заставленого майна/предмета іпотеки надання стягувачем та заставодержателем/іпотекодержателем згоди) третій електронний аукціон (крім електронного аукціону з продажу конфіскованого за рішенням суду майна) здійснюється у спосіб продажу майна з можливістю зниження початкової ціни, але не нижче 60 відсотків його вартості, визначеної в порядку, встановленому <u>статтею 57</u> цього Закону, для нерухомого майна та 30 відсотків - для рухомого майна та з подальшою можливістю додаткового подання цінових пропозицій.
---	---

Змінами передбачено, що підлягають виключенню з Єдиного реєстру боржників відомості про боржників:

1) якими є банки, за рішеннями про конфіскацію (передачу) майна (коштів), що перебуває (перебувають) у них на зберіганні;

2) якими є системно важливі банки, що мають заборгованість за виконавчим документом про стягнення коштів у сумі, що не перевищує 50 мільйонів гривень, та якими є банки, не визначені Національним банком України як системно важливі, що мають заборгованість за виконавчим документом про стягнення коштів у сумі, що не перевищує 20 мільйонів гривень (крім випадку, якщо таку заборгованість не стягнуто протягом двох місяців з дня відкриття виконавчого провадження).

Про виключення відомостей про боржника з Єдиного реєстру боржників державний, приватний виконавець виносить постанову не пізніше трьох місяців з дня опублікування Закону України "Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо удосконалення порядку виконання судових рішень, рішень інших органів та цифровізації окремих етапів виконавчого провадження".

9. Внесено зміни до Закону України "Про ринки капіталу та організовані товарні ринки" щодо недопущення відчуження прав на цінні папери та прав за цінними паперами, що існують у паперовій або електронній формі, належних особі, відомості про яку містяться в Єдиному реєстрі боржників, особі, відомості про обмеження обігу яких містяться в системі депозитарного обліку цінних паперів, розкриття професійної таємниці (про відкриття та закриття рахунків фізичних осіб) депозитарними установами органам державної виконавчої служби або приватним виконавцям.

10. Щодо особливостей отримання інформації з Єдиного реєстру боржників нотаріусами при вчиненні нотаріальних та реєстраційних дій.

10.1. При вчиненні нотаріальної дії.

Відповідно до статті 46¹ Закону України «Про нотаріат» нотаріус під час вчинення нотаріальних дій обов'язково використовує відомості єдиних та державних реєстрів шляхом безпосереднього доступу до них. Нотаріус під час вчинення нотаріальних дій використовує відомості Єдиного державного демографічного реєстру, а також Державного реєстру актів цивільного стану громадян, Єдиного державного реєстру юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань, **інших єдиних та державних реєстрів, що функціонують у системі Міністерства юстиції України (до них належить Єдиний реєстр боржників).** Інформація з єдиних та державних реєстрів, **отримана нотаріусом** під час вчинення нотаріальних дій, **залишається у відповідній справі** державної нотаріальної контори чи приватного нотаріуса. Користування єдиними та державними реєстрами здійснюється безпосередньо нотаріусом, який вчиняє відповідну нотаріальну дію.

Випадки використання нотаріусом відомостей Єдиного реєстру боржників при вчиненні чітко визначених нотаріальних дій встановлено лише частиною третьою статті 55 «Посвідчення договорів про відчуження та заставу майна» Закону України «Про нотаріат», зокрема **при нотаріальному посвідченні договорів про відчуження або заставу (іпотеку) нерухомого майна, об'єкта незавершеного будівництва, майбутнього об'єкта нерухомості, транспортного засобу**, яке здійснюється в тому числі **за відсутності** відомостей про особу власника відповідного майна в Єдиному реєстрі боржників, крім випадків, передбачених законом.

Вказана норма передбачає конкретний перелік об'єктів нерухомого та рухомого майна, при нотаріальному посвідченні відчуження або застави (іпотеки) якого вимагається відсутність відомостей про особу власника відповідного майна в Єдиному реєстрі боржників, крім випадків, передбачених законом:

**нерухоме майно,
об'єкт незавершеного будівництва,
майбутній об'єкт нерухомості,
транспортний засіб.**

Водночас, частиною третьою статті 9 Закону України «Про виконавче провадження» передбачається, що серед інших, нотаріуси, у разі звернення особи за вчиненням дії **щодо відчуження та/або застави майна, що належить боржнику**, відомості про якого внесені до Єдиного реєстру боржників, зобов'язані відмовити такій особі у вчиненні дії **щодо такого майна**, що належить боржнику, крім випадків, передбачених законом, та не пізніше наступного робочого дня повідомити про це зазначений у Єдиному реєстрі боржників орган державної виконавчої служби або приватного виконавця з наданням відомостей про майно, щодо якого звернулася така особа. Цією ж частиною передбачено, що **укладення правочину щодо майна боржника** у разі наявності відомостей про такого боржника в Єдиному реєстрі боржників, **що призвів до неможливості задовольнити вимоги стягувача за рахунок майна, є підставою для визнання такого правочину недійсним** *(крім випадків продажу майна, що входить до складу єдиного майнового комплексу державного або комунального підприємства, внесеного до Єдиного реєстру боржників, у процесі його приватизації, а також випадків, передбачених пунктами 1-3 цієї частини).*

Абзацом першим пункту 8¹ частини першої статті 49 передбачено, що підставою для відмови у вчиненні нотаріальної дії є наявність відомостей про особу, яка звернулася за вчиненням нотаріальної дії щодо відчуження або передачі в заставу (іпотеку) належного їй **майна**, внесених до Єдиного реєстру боржників.

Відчуженням майна є будь-які дії особи щодо належного їй майна, правовим наслідком яких є перехід такого майна від однієї особи до іншої, тобто припинення його права на таке майно та набуття права власності на це майно іншою особою. Такими діями є, зокрема, **купівля-продаж, дарування, міна, пожертва, рента, спадковий договір, договір довічного утримання (догляду)** тощо.

Щодо **договору про встановлення довірчої власності** необхідно зазначити наступне. Відповідно до статті 597-1 Цивільного кодексу України право довірчої власності, як спосіб забезпечення виконання зобов'язань, є різновидом права власності на майно, та з моменту встановлення довірчої власності право власності особи, яка передала своє майно у довірчу власність, припиняється. Згідно із статтею 597² Цивільного кодексу України об'єктом довірчої власності може бути майно, яке може бути відчужено і на яке може бути звернено стягнення. Враховуючи те, що згідно із статтею 9 Закону України «Про виконавче провадження» Єдиний реєстр боржників ведеться з метою запобігання відчуженню боржниками майна, вбачається, що нотаріус відмовляє у вчиненні нотаріальної дії щодо посвідчення договору про встановлення довірчої власності щодо майна, відомості про власника якого включені до Єдиного реєстру боржників, оскільки на момент укладення договору такий боржник не має права відчужувати належне йому майно.

Не є відчуженням майна дії, правовим наслідком яких є **зміна виду права спільної власності на майно** (наприклад: із спільної сумісної власності на спільну часткову власність): укладення договору про визначення часток у праві спільної власності на майно, подання заяв на видачу свідоцтва про право власності на частку в спільному майні подружжя (колишнього подружжя) або в разі смерті одного з подружжя, оскільки при вчиненні таких дій право власності у його суб'єктів не припиняється, натомість змінюється.

Не є відчуженням майна перехід прав від однієї особи до іншої в порядку **спадкування**, яке хоч і є переходом прав та обов'язків від фізичної особи, яка померла, до інших осіб, проте зумовлене смертю власника майна або оголошення його померлим, а не волею такої особи, а також інші дії щодо майна, що є підставою припинення права власності поза волею власника майна, наприклад, знищення майна, в тому числі зважаючи на зміст статті 346 Цивільного кодексу України, статті 140 Земельного кодексу України.

Умова відсутності відомостей про власника майна у Єдиному реєстрі боржників не передбачена для нотаріального посвідчення договору **про поділ спадщини**, оскільки за умовами такого договору спадкоємці (які ще не оформили свої права), погоджують не припинення права на спадщину, а виділ частки у спадщині в натурі, що є підставою для видачі свідоцтв про право на спадщину на їх ім'я. Ця умова також не передбачена для нотаріального посвідчення договорів **про зміну черговості спадкування**.

Комісія зауважує, що на практиці можуть виникати **питання** чи є підставою для відмови у вчиненні нотаріальної дії наявність відомостей про особу у Єдиному реєстрі боржників, якщо така особа звертається за укладенням договорів про зміну або розірвання договорів відчуження або передачі в заставу (іпотеку) належного їй майна, поділу (виділу). У таких випадках **рекомендується аналізувати зміст таких договорів та можливі правові наслідки** укладення таких договорів на предмет того, **чи призведуть такі дії до відчуження, передачі в заставу (іпотеку) майна** особи, відомості про яку наявні у Єдиному реєстрі боржників, та приймати рішення у кожному випадку.

Окремо необхідно звернути увагу на те, що при посвідченні договору про поділ спільного майна подружжя (колишнього подружжя) право на частку у праві спільної сумісної власності припиняється в одного з подружжя (колишнього подружжя) та набувається в іншого з подружжя (колишнього подружжя), а також на положення пункту 54-² Порядку державної реєстрації речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень, відповідно до якого незалежно від наявності державної реєстрації права власності на майно за тим з подружжя (колишнього подружжя), якому таке майно переходить у власність, проводиться державна реєстрація права власності у зв'язку з набуттям права власності на майно, набуто у результаті такого поділу, що обумовлює необхідність перевірки обох з подружжя (колишнього подружжя) за відомостями Єдиного реєстру боржників.

Висновки.

Нотаріальне посвідчення договорів про відчуження або заставу (іпотеку) нерухомого майна, об'єкта незавершеного будівництва, майбутнього об'єкта нерухомості, транспортного засобу, **а також іншого майна**, здійснюється **за відсутності** відомостей про особу власника відповідного майна в Єдиному реєстрі боржників, **крім випадків, передбачених законом**.

Вимога перевірки відсутності відомостей про особу власника відповідного майна в Єдиному реєстрі боржників, крім випадків, передбачених законом, застосовується, наприклад, при нотаріальному посвідченні договорів:

-купівлі-продажу, дарування, міни, пожертви, ренти, спадкового договору, договору довічного утримання (догляду) тощо;

-застави (іпотеки);

-позики;

-відчуження, застави права користування (оренди, суперфіцію, емфітевзису).

Винятки (підпункт 2.2. пункту 2 цього Листа), - підпункт 8-1 частини першої статті ст. 49 Закону України «Про нотаріат», частина третю статті 9 Закону України «Про виконавче провадження», частина перша розділу V Прикінцевих положень Закону України «Про нотаріат».

Вимога перевірки відсутності відомостей про особу власника відповідного майна в Єдиному реєстрі боржників не застосовується, наприклад, при нотаріальному посвідченні договорів:

-про визначення часток у праві спільної власності на майно;

-поділу спадщини;

-про зміну черговості спадкування;

-про передачу в користування майна (оренди, найму, позички, сервітуту, суперфіцію, емфітевзису тощо);

-про передачу переважного права купівлі земельної ділянки сільськогосподарського призначення;

- а також при поданні заяв на видачу свідоцтв про право власності на частку в спільному майні подружжя (колишнього подружжя) або в разі смерті одного з подружжя та видачі таких свідоцтв.

Зважаючи на системні зміни у правовому регулюванні виконавчого провадження в аспекті посилення забезпечення виконання судових рішень і рішень інших органів (посадових осіб), наявності **підстави для визнання недійсним** правочину, укладеного щодо майна боржника у разі наявності відомостей про такого боржника в Єдиному реєстрі боржників, що призвів до неможливості задовольнити вимоги стягувача за рахунок майна (крім винятків, встановлених законом), розвиток доктрини фраздаторності правочинів та судову практику визнання їх недійсними з цієї та інших підстав, важливо аналізувати зміст правочинів та інформацію, отриману з Єдиного реєстру боржників, для попередження можливостей визнання правочинів недійсними.

10.1.1. Спосіб. На офіційному вебсайті Міністерства юстиції України.

Відповідно до абзацу 8 частини третьої статті 9 Закону України «Про виконавче провадження» перевірка щодо наявності/відсутності відомостей про власника майна в Єдиному реєстрі боржників серед інших, **нотаріусами**, при виконанні делегованих повноважень, здійснюється на офіційному веб-сайті Міністерства юстиції України шляхом пошуку та формування довідки в Єдиному реєстрі боржників.

Відповідно до пункту 10⁻¹⁰ розділу XIII Закону України «Про виконавче провадження» до запровадження взаємодії Єдиного реєстру боржників з державними електронними базами даних і реєстрами державні органи, органи місцевого самоврядування, **нотаріуси**, інші

суб'єкти при здійсненні ними владних управлінських функцій відповідно до законодавства, у тому числі на виконання делегованих повноважень, проводять перевірку відомостей про власника майна в Єдиному реєстрі боржників на офіційному веб-сайті Міністерства юстиції України шляхом пошуку та формування довідки.

Вказана довідка підлягає долученню до відповідної нотаріальної справи.

Ураховуючи, що взаємодія Єдиного реєстру боржників з Державним реєстром прав запроваджена для цілей державної реєстрації, при вчиненні нотаріальних дій нотаріуси проводять перевірку відомостей про власника майна в Єдиному реєстрі боржників на офіційному веб-сайті Міністерства юстиції України шляхом пошуку та формування інформаційної довідки.

Оновленням забезпечено підписання кваліфікованою електронною печаткою ДП «НАІС» довідки з ЄРБ, яка формується за результатом здійсненого пошуку в ЄРБ на відповідному вебсайті Міністерства юстиції України (метод «Сформувати документ», потім – «Вивантажити з КЕП»). При вивантаженні інформаційна довідка може бути роздрукована, а також збережена нотаріусом, як електронний документ, на комп'ютері (пристрої).

(Примітка. У разі створення програмного забезпечення з оновлення діючих реєстрів Мін'юсту, буде передбачено отримання такої довідки нотаріусами через таке програмне забезпечення і зберігання електронного документа в цій програмі).

10.2. При вчиненні реєстраційних дій у сфері державної реєстрації речових прав на нерухоме майно.

Відповідно до частини третьої статті 10 Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» державний реєстратор, серед іншого, під час проведення реєстраційних дій обов'язково використовує відомості Єдиного реєстру боржників, шляхом безпосереднього доступу до них чи у порядку інформаційної взаємодії з Державним реєстром прав, у тому числі відомості, що містять персональні дані особи. Отримані відомості долучаються до відповідної заяви, зареєстрованої у Державному реєстрі прав (до електронної заяви).

Випадки перевірки відомостей державним реєстратором за Єдиним реєстром боржників стосуються випадків, коли:

-заяву про державну реєстрацію права власності або спеціального майнового права подано щодо нерухомого майна, об'єкта незавершеного будівництва, майбутнього об'єкта нерухомості, що відповідно до поданих для такої реєстрації документів відчужено власником такого майна чи власником спеціального майнового права на таке майно, відомості про якого внесено до Єдиного реєстру боржників;

-заяву про державну реєстрацію іпотеки подано щодо нерухомого майна, об'єкта незавершеного будівництва, майбутнього об'єкта нерухомості, власником якого або власником спеціального майнового права на яке є особа, відомості про яку внесено до Єдиного реєстру боржників.

Статтю 24 Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» доповнено новою частиною шостою, якою визначено **перелік випадків, за наявності яких відмова в державній реєстрації прав з підстави, зазначеної у пункті 12 частини першої цієї статті (наявність запису в Єдиному реєстрі боржників) не застосовується**, а саме у разі:

- державної реєстрації права власності або спеціального майнового права на нерухоме майно, об'єкт незавершеного будівництва, майбутній об'єкт нерухомості іпотекодержателем - фінансовою установою або покупцем (якщо стягнення на предмет іпотеки звернено шляхом його продажу іпотекодержателем третій особі) у порядку, визначеному статтями 33-38 Закону України "Про іпотеку", за умови що відомості про особу іпотекодавця внесено до Єдиного реєстру боржників після державної реєстрації іпотеки;

- звернення заявника із заявою про державну реєстрацію права власності щодо майна, яке набуто у власність Фондом гарантування вкладів фізичних осіб у результаті відшкодування шкоди (збитків) за вимогами Фонду гарантування вкладів фізичних осіб, передбаченими частиною п'ятою статті 52 Закону України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб", та відчужено ним відповідно до процедур, передбачених Законом України "Про систему гарантування вкладів фізичних осіб".

Також відповідно до частини 1 Розділу VIII прикінцевих та перехідних положень Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» тимчасово, на період приватизації об'єктів спиртової та лікеро-горілчаної галузі відповідно до Програми реформування та розвитку спиртової галузі, внесення ДП "Укрспирт" до **Єдиного реєстру боржників не є підставою для відмови в державній реєстрації прав на таке майно, якщо воно було придбане на підставі договору купівлі-продажу, укладеного у процесі приватизації.**

Враховуючи положення пункту 12, 12-1 частини першої статті 24 Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень», частини третьої статті 9 Закону України «Про виконавче провадження» відмова в державній реєстрації прав застосовується виключно у разі подання заяви про державну реєстрацію права власності або спеціального майнового права у зв'язку з **відчуженням** або **іпотекою** нерухомого майна, об'єкта незавершеного будівництва, майбутнього об'єкта нерухомості власником, власником спеціального майнового права, відомості про якого внесено до Єдиного реєстру боржників, та не застосовується у випадках проведення державної реєстрації похідних речових прав на нерухоме майно, у тому числі у зв'язку з їх відчуженням та заставою.

Також звертаємо увагу, що відповідно частини третьої статті 24 Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» відмова в державній реєстрації прав не застосовується у разі:

- звернення заявника із заявою про державну реєстрацію права власності щодо майна, яке було придбане у процесі приватизації у складі єдиного майнового комплексу державного або комунального підприємства, яке на момент проведення такої реєстрації внесено до Єдиного реєстру боржників;

- звернення заявника із заявою про державну реєстрацію права власності щодо майна, яке відчужено боржником, внесеним до Єдиного реєстру боржників, у межах провадження у справі про банкрутство (неплатоспроможність), згідно із затвердженим господарським судом планом санації (планом реструктуризації боргів боржника), у процедурі ліквідації (погашення вимог боргів боржника) або згідно із затвердженим господарським судом планом превентивної реструктуризації.

10.2.1. Спосіб (безпосередньо через Державний реєстр речових прав на нерухоме майно).

Електронна інформаційна взаємодія між Державним реєстром прав (ДРРП) та Єдиним реєстром боржників (ЄРБ) для цілей державної реєстрації здійснюється в порядку, визначеному Міністерством юстиції України.

Порядок електронної інформаційної взаємодії між Державним реєстром речових прав на нерухоме майно та Єдиним реєстром боржників як складовою автоматизованої системи виконавчого провадження затверджено Наказом Міністерства юстиції України 22 липня 2026 року № 1943/5, який визначає механізм електронної інформаційної взаємодії між ДРРП та ЄРБ під час проведення реєстраційних дій державним реєстратором речових прав на нерухоме майно з метою отримання інформації щодо наявності/відсутності відомостей про власника майна в ЄРБ.

Відповідно до пунктів 5-8 цього наказу **доступ до інформації про боржника забезпечується шляхом формування у ДРРП пошукового запиту до ЄРБ.**

Перелік відомостей, які зазначаються в пошуковому запиті, структура, формат і обсяг інформації, що передається, процедура взаємодії ДРРП та ЄРБ і зміни до них визначаються

Міністерством юстиції України шляхом затвердження протоколу про електронну інформаційну взаємодію.

Електронні дані, які передаються у відповіді на пошуковий запит, є **актуальними на дату та час здійснення пошуку за таким запитом.**

Інформація, що передається між ДРРП та ЄРБ у порядку електронної інформаційної взаємодії, використовується з додержанням вимог законів України «Про інформацію», «Про захист персональних даних», «Про виконавче провадження», «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» і **не може бути передана третій стороні, якщо інше не передбачено законом.**

Вказана інформація зберігається у ДРРП.

10.2.2. Технічний пошук у ДРРП

23-25 жовтня 2026 року проведено оновлення програмного забезпечення Державного реєстру речових прав на нерухоме майно та забезпечено електронну взаємодію ДРРП та ЄРБ.

Пошук відомостей у Єдиному реєстрі боржників здійснюється безпосередньо через Державний реєстр речових прав на нерухоме майно та **через зареєстровану заяву про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень:**

-у зареєстрованій заяві у правому верхньому куті необхідно натиснути **«ВИКОНАТИ ДІЮ»;**

-в дереві обрати **«ПОШУК У ЄДИНОМУ РЕЄСТРІ БОРЖНИКІВ»;**

-у вкладці **«ПОШУК У ЄДИНОМУ РЕЄСТРІ БОРЖНИКІВ»** пошук здійснюється АБО за РНОКПП АБО за ППІ + дата народження, відомості заповнюються ВРУЧНУ АБО ІЗ ЗАЯВИ;

-після заповнення параметру, наприклад РНОКПП, натиснути кнопку **«ПОШУК»** у результаті чого з'явиться інформація:

Відомості з Єдиного реєстру боржників

Номер запиту: 6000093XXXX62

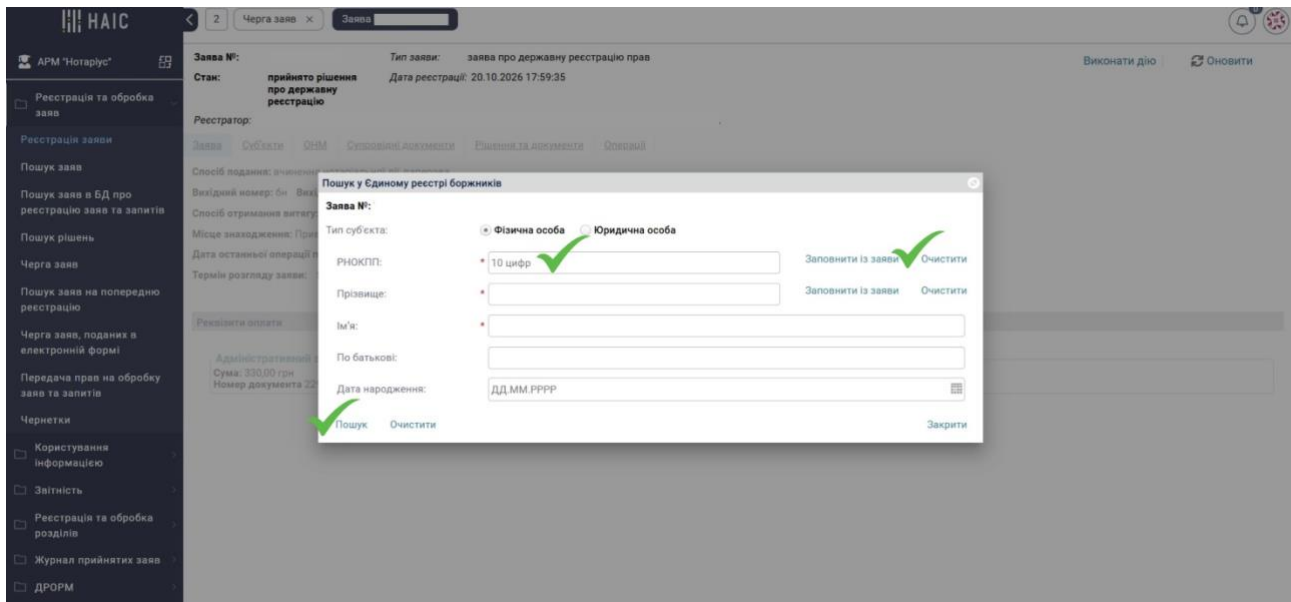
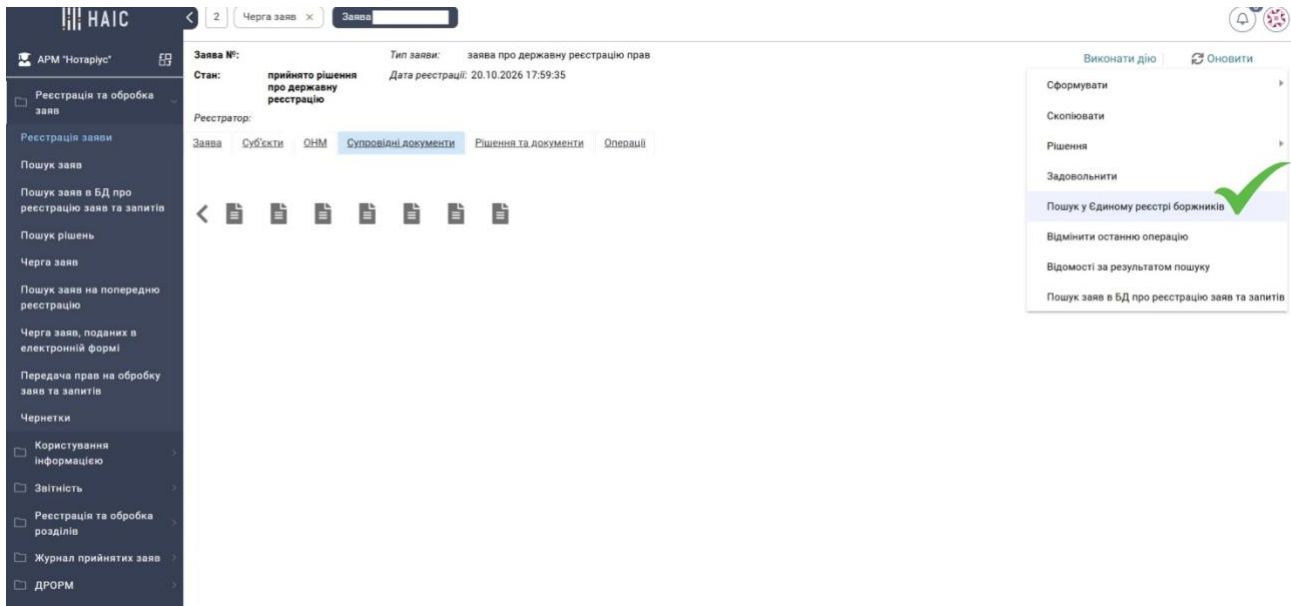
Дата та час відповіді: 25.10.2026 16:58:18

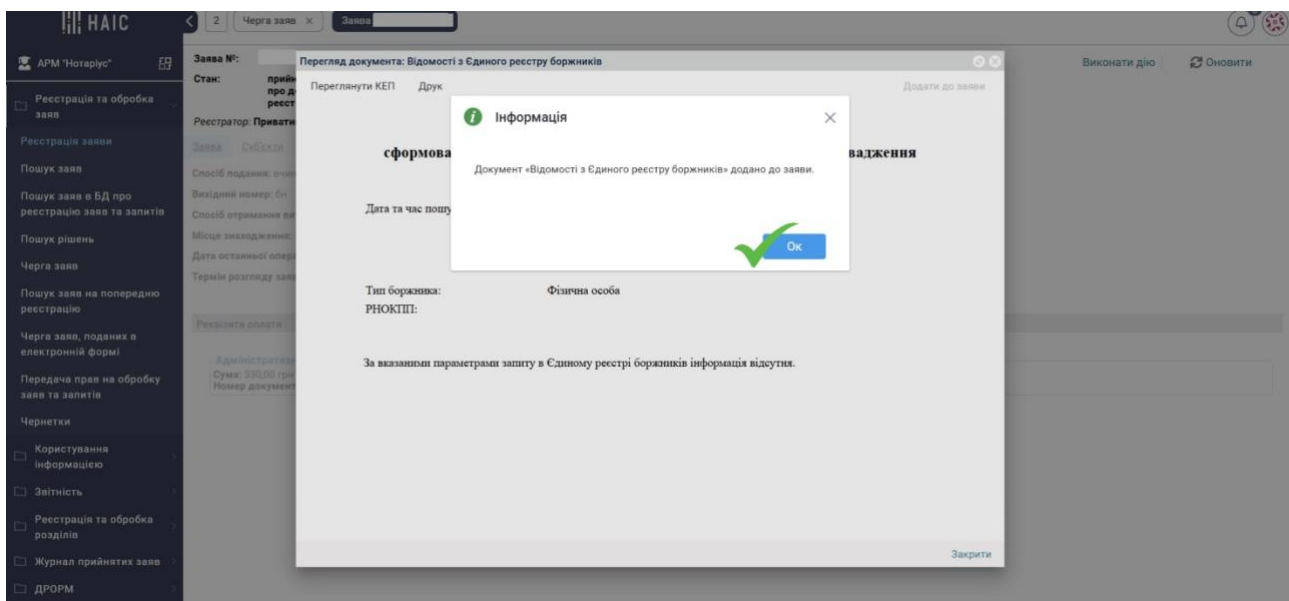
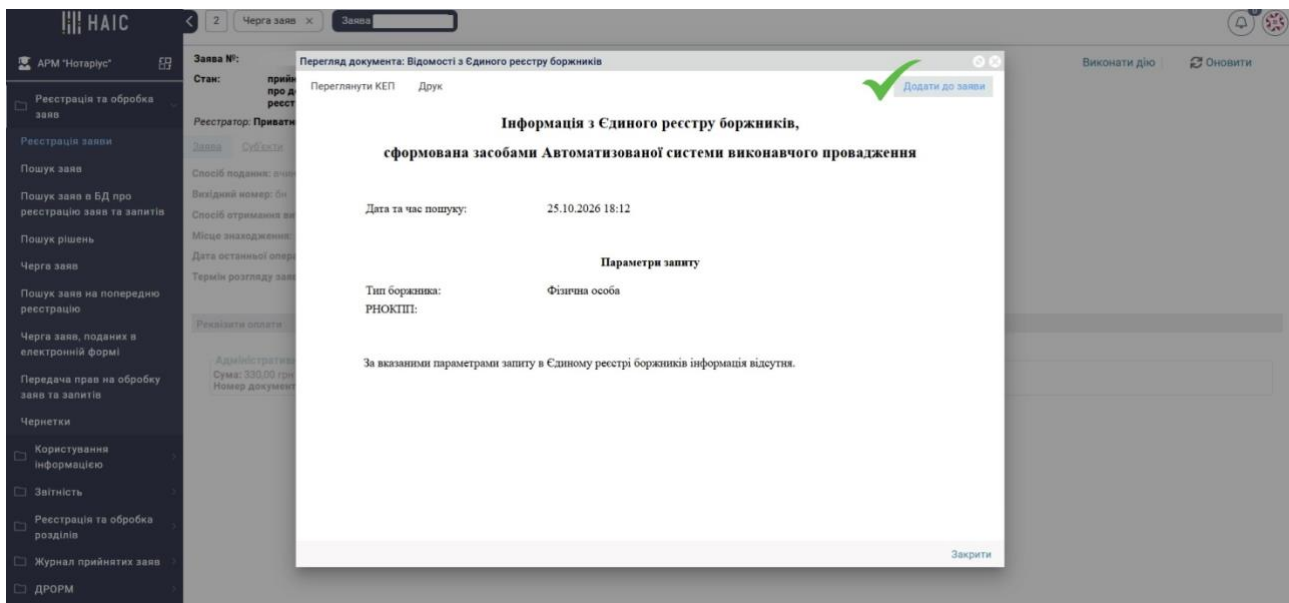
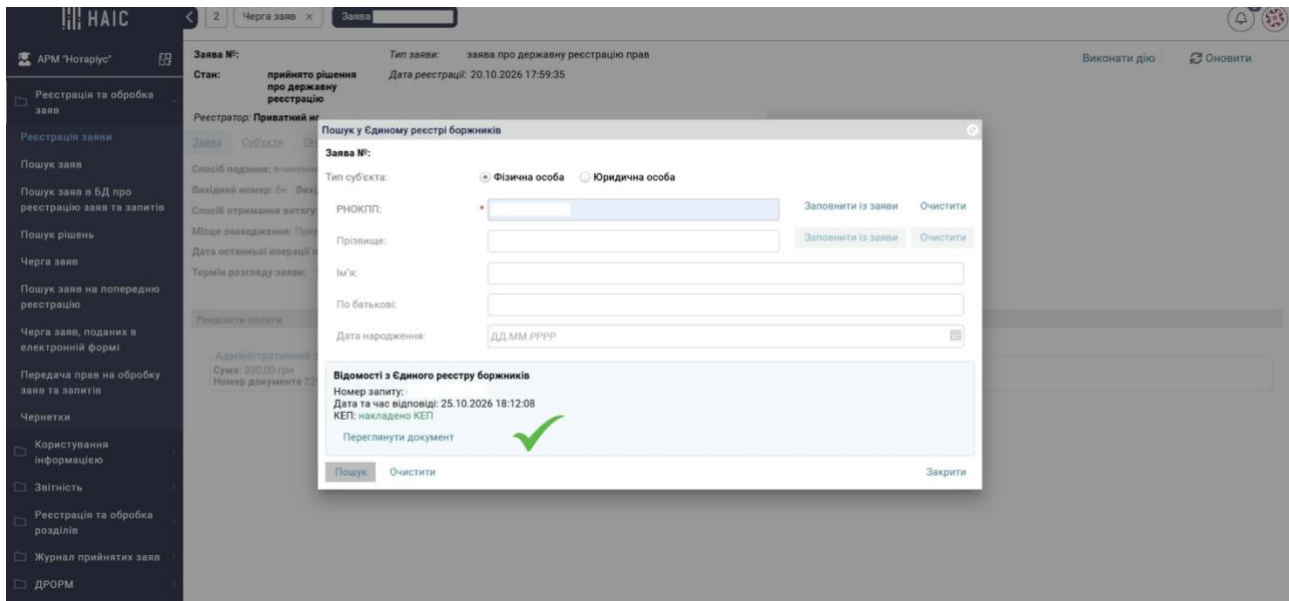
КЕП: накладено КЕП

Кнопка **«ПЕРЕГЛЯНУТИ ДОКУМЕНТ»**

-натиснути кнопку **«ПЕРЕГЛЯНУТИ ДОКУМЕНТ»**, після чого сформується документ «Інформація з Єдиного реєстру боржників, сформована засобами Автоматизованої системи виконавчого провадження (друк технічно можливий але нормативно не передбачений)»;

-у верхньому правому куті натиснути кнопку **«ДОДАТИ ДО ЗАЯВИ»**, після чого Інформація буде додана до документів, які є підставами для вчинення реєстраційної дії (правовстановлюючі, відомості з ЄДЕССБ, відомості з ДЗК), та може бути переглянута.

11. Частину першу статті 61 Закону України «Про виконавче провадження» доповнено новим абзацом, яким визначено, що **під час примусової реалізації майна боржника орган державної виконавчої служби, приватний виконавець не є продавцем такого майна, а виступає замовником електронного аукціону або аукціону за фіксованою ціною.**

12. Щодо перевірки відомостей в Єдиному реєстрі боржників про набувача при вчиненні нотаріальної дії.

Відсутній обов'язок нотаріуса щодо здійснення перевірки в Єдиному реєстрі боржників відомостей про набувача майна за правочином (окрім договору міни, де набувач виступає одночасно і відчужувачем) або спадкоємця під час видачі свідоцтва про право на спадщину, оскільки наявність таких відомостей не є підставою для відмови у вчиненні нотаріальної дії та повідомлення органу державної виконавчої служби або приватного виконавця.

Змінами до статті 49 Закону України «Про нотаріат» передбачено, що підставою для відмови у вчиненні нотаріальної дії є те, що **відомості про особу**, яка звернулася за вчиненням нотаріальної дії щодо **відчуження або передачі в заставу (іпотеку) належного їй майна**, внесені до Єдиного реєстру боржників.

Набувач за правочином (покупець, обдаровуваний тощо) не звертається до нотаріуса за вчиненням нотаріальної дії щодо **відчуження або передачі в заставу (іпотеку) належного йому майна**, оскільки на момент звернення до нотаріуса за вчиненням нотаріальної дії майно, яке є предметом договору, наприклад договору купівлі-продажу, не належить йому на праві власності.

Відповідно до статей 177, 179, 190, 192 Цивільного кодексу України, статті 3 Закону України «Про платіжні системи та переказ коштів в Україні» слід розрізняти випадки, коли в контексті окремих видів зобов'язань гроші (грошові кошти) виступають різновидом рухомого майна (договір позики грошей, договір дарування грошей, кредитний договір тощо), **яке відчужується**, та випадки, коли гроші виступають засобом платежу (договір купівлі-продажу, договір міни майна з доплатою тощо).

13. Щодо перевірки відомостей в Єдиному реєстрі боржників про набувача об'єкта нерухомого майна, об'єкта незавершеного будівництва, майбутнього об'єкта нерухомості при вчиненні реєстраційної дії.

Відповідно до підпунктів 12, 12⁻¹ частини першої статті 24 Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» вбачається наявність підстав для відмови у державній реєстрації прав лише у випадках, коли заяву про державну реєстрацію права власності або спеціального майнового права подано щодо нерухомого майна, об'єкта незавершеного будівництва, майбутнього об'єкта нерухомості, що відповідно до поданих для такої реєстрації документів **відчужено власником такого майна чи власником спеціального майнового права на таке майно, відомості про якого внесено до Єдиного реєстру боржників**; коли заяву про державну реєстрацію іпотеки подано щодо нерухомого майна, об'єкта незавершеного будівництва, майбутнього об'єкта нерухомості, **власником якого або власником спеціального майнового права на яке є особа, відомості про яку внесено до Єдиного реєстру боржників.**

З наведеного вбачається відсутність підстав для обов'язкової перевірки набувача об'єкта нерухомого майна, об'єкта незавершеного будівництва, майбутнього об'єкта нерухомості за Єдиним реєстром боржників при вчиненні реєстраційної дії, підстав для відмови у державній реєстрації прав за наявності відомостей про набувача майна у ЄРБ.

14. Повідомлення органу державної виконавчої служби або приватному виконавцю у разі звернення особи за вчиненням дії щодо відчуження та/або застави майна, що належить боржнику, відомості про якого внесені до Єдиного реєстру боржників (приклад).

Про надання інформації

ПОВІДОМЛЕННЯ

На виконання частини 3 статті 9 Закону України «Про виконавче провадження»¹, повідомляю про звернення до мене _____ 202_ року з метою вчинення _____ (нотаріальної/реєстраційної) дії щодо відчуження (та/або застави) _____ (відомості про майно), що належить боржнику, відомості про якого внесені до Єдиного реєстру боржників за виконавчим провадженням № _____ .

¹ Додатково зазначається посилання на частину п'ятнадцяту статті 8 Закону України «Про нотаріат» або пункт 9⁻¹ частини третьої статті 10 Закону України «Про державну реєстрацію речових прав на нерухоме майно та їх обтяжень» або пункт 6⁻¹ частини другої статті 6 Закону України «Про державну реєстрацію юридичних осіб, фізичних осіб - підприємців та громадських формувань»

27 жовтня 2026 року

**Комісія з
аналітично-методичного забезпечення нотаріальної
діяльності
Нотаріальної палати України**